

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 474

van **SOFIE JOOSEN**

datum: 25 maart 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Coronacrisis - Arbeidsnoden in land- en tuinbouw

De coronapandemie raakt de Vlaamse land- en tuinbouw ook in haar productiecapaciteit. Heel wat sectoren zijn bijzonder afhankelijk van seizoensarbeid. Door de sterk verminderde arbeidsmobiliteit vanwege de diverse nationale bestrijdingsmaatregelen tegen het coronavirus staat het al vast dat er dit seizoen onmogelijk aan de vraag voldaan kan worden.

Zowel de minister als Nathalie Muylle, de federale collega van de minister, communiceerde reeds over een aantal maatregelen die werden genomen om het wegvallen van buitenlandse seizoensarbeid op te vangen met het aanspreken van binnenlandse arbeidsreservoirs. Tijdelijk werklozen uit andere sectoren, interimarbeiders en studenten worden daarbij genoemd. VDAB krijgt een specifieke taakstelling om deze groepen toe te leiden naar de land- en tuinbouwsector.

Uiteraard vallen deze maatregelen toe te juichen. Wel dienen we ons te realiseren dat een grote instroom van onervaren tijdelijke arbeidskrachten een bijkomende uitdaging zal zijn. Die komt boven op de niet geringe taak om blijvend goed te waken over de arbeidsintensieve en soms massale simultane arbeidsinzet in deze sectoren.

1. Hoe groot schat de minister momenteel het gebrek aan arbeidskrachten in bij de land- en tuinbouw? Hoeveel van de ontbrekende arbeidsplaatsen hoopt zij ingevuld te krijgen door het aanspreken van binnenlandse arbeidsreservoirs?
2. Is het de bedoeling voorrang te geven aan zogenaamde cruciale sectoren binnen de land- en tuinbouw (in casu de voedselproductie) bij het toewijzen van arbeidskrachten door de Vlaamse arbeidsbemiddeling?
3. Is de sector voorbereid op de inzet van groepen onervaren tijdelijke arbeiders? Is er voldoende materiaal en expertise op het terrein aanwezig om te garanderen dat de opgelegde afstand tussen werknemers kan worden gegarandeerd, alle coronavoorzorgsmaatregelen worden gerespecteerd en de algemene arbeidsveiligheid verzekerd is?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 474 van 25 maart 2020

van **SOFIE JOOSEN**

1. Op basis van cijfers die de sector zelf bijhoudt, waren er in maart 11.313 seizoenarbeiders actief in België. In april zal dat aantal toenemen tot ongeveer 15.000 seizoenarbeiders. Vanaf de maand mei zullen zo'n 25 à 30.000 seizoenarbeiders nodig zijn. Het aandeel buitenlandse werknemers bedraagt gemiddeld 90 procent van het totaal aantal seizoenarbeiders.

De sector verwacht dat de instroom uit het buitenland sterk zal verminderen omwille van de COVID-19 crisis. Daarnaast zijn er seizoenarbeiders die terug willen naar hun thuisland omwille van veiligheidsredenen en familiale omstandigheden.

De land- en tuinbouwsector en de VDAB werkten al vóór de uitbraak van de coronacrisis samen om de werkgevers maximaal te stimuleren hun vacatures te registreren bij de VDAB. Zo kan er maximaal worden ingezet op de matching tussen de binnenlandse arbeidsmarktreserve en de nood in de sector. Deze vacatures worden vandaag in de coronacrisis prioritair behandeld, aangezien de land- en tuinbouw één van de essentiële sectoren is. Samen met maatregelen zoals bijvoorbeeld de mogelijkheid tot het combineren van tijdelijke werkloosheid en een tijdelijke job, hoop ik de inbreng van de binnenlandse arbeidsmarktreserve in dit dossier te kunnen verhogen. Hiervoor werd ook een specifieke website www.helpdeoogst.be voorzien door de VDAB.

2. Elke subsector van land- en tuinbouw is een cruciale subsector. De prioriteit wordt bepaald door de seizoenskalender van elk product (voorbereiding, teelt, piek tewerkstelling...). Vandaag is het vooral de asperge- en aardbeienteelt die zich in een piekperiode bevindt op het vlak van oogst en tewerkstelling. Ook in andere teelten zijn de voorbereidingen volop aan de gang. Binnenkort komt het plantseizoen voor de groenten in openlucht, start de oogst van tomaten en sla, is er ook toenemend werk in de boomkwekerij en de bloemisterij en komt het fruitseizoen er aan. De aard van de vacatures en jobs waar de VDAB werkzoekenden wil naartoe leiden, wordt bepaald door de seizoenskalender. De sector en de VDAB baseren zich hiervoor op het overzicht van de activiteiten op jaarbasis. Samen met het stimuleren van de vacature-registraties verhoogt dit de mogelijkheid voor de VDAB om proactief te kunnen handelen in functie van de te verwachten piekmomenten in de betrokken subsectoren.
3. Op de website www.helpdeoogst.be worden werkgevers geïnformeerd over het feit dat de nodige hygiënemaatregelen moeten gerespecteerd worden. De sector verzekert dat er naar de werkgevers steeds transparant wordt gecommuniceerd dat deze noodzakelijke hygiënemaatregelen moeten worden nageleefd en de veiligheid van de werknemers moet worden verzekerd. Verwacht wordt dat de bedrijven meer onervaren arbeiders zullen moeten engageren door het wegvallen van ervaren buitenlandse werknemers. De sector stelt dat de bedrijven hierop zijn voorbereid op vlak van de nodige opleiding op het terrein en de naleving van de veiligheidsmaatregelen. Bij elke activiteit zijn er trouwens ook altijd personen van de eigen onderneming (de bedrijfsleider of een vaste werknemer) aanwezig.

De meeste bedrijven hebben door de jaren heen ervaring opgebouwd in de samenwerking met seizoenarbeiders en zijn dus voldoende op de hoogte van de regels inzake arbeidsveiligheid.